

ACC. N:R M. 14858: 1-7

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Landskap: *Skåne* Upptecknare: *Anders M. Henriksson*
Härad: *Herrnåstad* Berättare: " " "*Krageholm*
Socken: *Lövestad* Berättarens yrke: *f. d. lantbrukare*
Uppteckningsår: *1959* Född år *1884* i *Lövestad*

Sal och andra finrum. s. 1-7.

LuF 112

18/6-59

Såltens tillkomst förskriver sig från slutet
av 1800-talet. "Folkastuan" tillkom också i
slutet på 1800-talet men vid sidan om
"folkastuan" hade man en kammare.
"Folkastuan"s möbler bestod av ^{länga} träbankar
vid ena långväggen samt en långt trä-
bord där alla familjemedlemmar
samt tjänstefolk intog sina måltider.
I ena hörnet av "folkastuan" hade hus-
bondefolket sin sängplats. I samband med
Såltens tillkomst kom ej några mypeter.
Huvudkrappan utgjordes endast av några
flata gråstenar. Trontespiser fanns ej.
Takbetäckning utgjordes överallt av
halm. Telgullak förkom först
1930-40-talet. "Bakhus" och "Kistekammare"
hade man alltid vid ena ändan av
böringshuset. I "Kistekammaren" hade

man kistor. I "bakhuset" hade man
ett skåp och ett bord. Här förvarade man
vissa matvaror. "Bakhuset" var ett slags
skåpveri. "Bakhuset" och "kistekammaren"
förändrades sedan till föstadsrum
åt husbondefolket på äldre dagar.
Dessa kallades "undantagsstua".

Till en början fanns ingen uppvärmning i salen. I början av 1900-talet uppsattes en kamin som eldades med kore eller ved. Salen fick elktisk belysning 1920. Tidigare hade man fotogenlampor i taket och på bordet, och ännu tidigare hade man tälgljus, som man själv släppte samt tälgljus, som man klippte stycken på. Tapetsering skedde först i små rum-
miser och tillkom i slutet av 1800-talet. Dekorationer har ej förekommit i vår kyrka ej heller panel. I salen hade man ofta ett stort klädskaft samt stolar och bord och en gungstol. Något instrument fanns ej. Kappgardiner ersattes med långa gardiner i slutet av 1800-talet. I salen fanns ej några mattor. Sådana tillkom först på 1890-talet.

och fäste på en vägg för belysning.

Salen eldades i vardagslag, utan blott
när det skulle komma släktingar och
vänner. Då dansade man och hade det
huvligt och familjert. Vid vissa tillfällen
använde man salen som sovrum för gäster

Salen stod som fönrum för gäster
och var alltid skedad. I salen stod
offa ett skåp i vilket förvarades kläder.

Salen förekom i regel endast på bondgårdar.
Denna tillkom på grund av att man förr hade
fester och bjudningar hemma, och då be-
hövs man ett större rum.

Ett barnrum skulle ha eget rum, har ej
förekommit förrän på 1930-40-talet

Omkring 1870-75 hade man i "Folkaskan" även en gästbänk placerad där gässen ruvade sina ägg. Vid ena väggen i "folkaskan" fanns även en djup bänk där man lade halmen i stället för madrass och över halmen lade man ett säcke och här vilade man sig efter dagens arbete. På ena gaveln fanns ett rum som kallades "sommarslusa". I detta rum, som endast användes under den varma tiden, intog man sina måltider och ^{här} fanns ingen ildstad och heller inte några andra möbler än bord och bänkar samt kanske någon stol.

Vid de stora godsen och herregårdarna
hade man ^{med familj} arbetare anställda och dessa hade
ett stycke jord från gården. De kallades
"torpare". I ena ändan av bopingshuset
hade man en ko samt grisar och höns och
får och här hade man direkt utgång från
bostaden till djuren.

Alla frågor har jag kanske inte kunnat
besvara om jag har försökt att göra
enligt bästa. En del har jag fått reda på
av äldre personer